"Ļaudis un Darbi" | jūnijs 2019

Date : 12/06/2019

ĻAUDIS UN DARBI
NO ĀBEĻIEM LĪDZ JADVIGOVAI

2019. gada 12. jūnijā Nr. 6 (103)
JĒKABPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

Izlaidumi Jēkabpils novada izglītības iestādēs

Ābeļu pamatskolā
15. jūnijā plkst. 16.00 (9. klasē 17 skolēni);
Dignājas pamatskolā
15. jūnijā plkst. 18.00 (9. klasē 8 skolēni);
Rubeņu pamatskolā
15. jūnijā plkst. 19.00 Rubenes kultūras namā (9. klasē 13 skolēni);
Zasas vidusskolā
9. un 12. klasei 22. jūnijā plkst. 18.00 Zasas kultūras namā (9. klasē 15 skolēni, 12. klasē – 10)

Atklāta Trejdeviņu sajūtu sala – Kaldabruņa!

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Jau no maija noslēguma projekta „Sēlijas salas" ietvaros norisinās aktivitāte „Atbalss salās" – visā Sēlijā 17 apdzīvotās vietās notiek jauno tūrisma produktu prezentācijas pasākumi.

Svētdien, 2019. gada 2. jūnijā, ar pasākumu „Sien skaņu smilgās" tika atklāta Trejdeviņu sajūtu sala – Kaldabruņa.

Kaldabruņas atklāšanas pasākums bija iecerēts ilgs un meditatīvs, lai katram tā dalībniekam izdotos piedzīvot vismaz trejdeviņas sajūtas. Tajā piedalījās vairāk nekā 60 lieli un mazi mūziķi no Rīgas Mūzikas darbnīcas, kā arī apkārtējo pagastu iedzīvotāji un viesi no Daugavpils, Jēkabpils, Pēterburgas un Austrijas. Salas atklāšanas brauciens un koncerti kopumā pulcēja vairāk nekā 100 dalībniekus.

Dienu atklājām ar koncertu Červonkas baznīcā, kur skanēja čelli, vijoles, flautas un klavieres. Pēc tam atklājumu autobuss un automašīnu virkne devās apceļot Trejdeviņu sajūtu salu, kas, izrādās, izstaro tālu aiz Kaldabruņas ciemata administratīvajām robežām.

Čellu koncerts Kaldabruņas krustcelēs – vietā, no kuras cēlies ciemata nosaukums „Aukstā aka". Vieta ir zīmīga arī ar jauno laiku vēsturi, jo mīlīgajā pakalniņā, kur šobrīd var izbaudīt rāmu Sēlijas ainavu un koncertēt, vēl tikai pirms dažiem gadiem atradās bijušās pienotavas grausts. Simboliski un vējaini. Pārsteigts stārķis uzcītīgi cīnās ar pretvēju, lai pielaistos iespējami tuvu notikuma vietai. Čellu skaņu iznēsā vējš. Un šajā vietā tas noteikti ir pirmais koncerts vēsturē!

Nākamā pietura – Dronku Velnakmens. Auto kolonna nosprosto meža ceļu, taču – nevienam citam te šodien nav jābrauc, jo mēs taču atklājam jaunu salu! Atklājēju kompānija raiti dodas akmens virzienā, un mums kā organizatoriem tas sagādā nopietnas bažas – gara zāle, krūmi, ērces…kā tas būs? Bažas izrādās nepamatotas, jo Rubenes pagasta pārvalde celiņu līdz akmenim ir izpļāvusi skaistu un plašu kā pils parkā. Priežu ieskauta Dronku salas kapsēta. Un Velnakmens – plats kā saimes galds. Pēdiņa Latvijas kartes formā, un zaļgans, vēss ūdens tajā mirdzinās pat sausā vasarā. Dzert gan nevajadzētu, Velna pēda tomēr. Šodien akmens kļūst par skatuvi – divi eleganti kungi; ģitāra un vijole. „Tumša nakte, zaļa zāle…." Bērzu baltums izelpo gaismu, un mūzika noteikti iepriecina pat velnu. Interesanti – pie Velnakmens nav bijuši pat daudzi vietējie iedzīvotāji!

Pēc īsa pārbrauciena paceļamies Dronku kalnā. Ezers guļ dziļi zem kājām – tajā Velns dvēseles ķēris, un viņas, gulbjos pārvērtušās, tomēr lidojušas pāri. Dronku kalns skan, atbalsis varenas kā pārlidojošu gulbju spārnu vēziens. Un kā gan citādi, ja visas skaistākās tautasdziesmas dzied vairāk kā simts muzikālu cilvēku! Dziesmu, dzīvošanas vai atbalsu svētki, jūnija pļava ieelpā un izelpā. Sirmākajiem ceļiniekiem aizmirsušās kāju un muguras sāpes, balsis dzīvākas kā jaunībā…Tomēr spožāko atbalsi izceļ īstas sēlietes Dzintras Alužānes solo. Pazīst Dronku salas atbalsis savējos, pazīst…..

Tepat, aizezera, lēzenu pļavu un mīlīgu ozolu ieskauta, guļ sēļu sēta „Gulbji", un tā ir mūsu nākamā pieturvieta. Šie „Gulbji" ir izslavēti gan ar skaisto sētu, gan ar saimnieces kulinārajām prasmēm. Un mēs izbaudām abus. Laika plānojums ļauj sētas dāsnumu piedzīvot rāmi un nesteidzīgi. Noskaņoties un sakārtot aparatūru klavierkoncertam. Mazie mūziķi baltos krekliņos zvejo kurkuļus no dīķiem, lielākie izstiepjas zālienā; vēl citi apbrīno saimniecību. „Šķiet, ka šeit saimniekiem katram ir vismaz astoņas rokas, un visas aug no pareizās vietas," sulīgi atzīmē kundze no Pēterburgas. Klavierkoncerts skan no svaigi uzbūvētas pirts terases, skaņas birst siltā dīķī un klausītāju plaukstās….

Ieelpojuši īsti vēsturiskas sētas gaisu, dodamies garākā pārbraucienā – uz Tadenavas bibliotēkas pļaviņu. Meža ceļi... Meža, lai salas sajūtu saglabātu. Tadenavā atveras vēl viena sala – mazākā Latvijas bibliotēka, kur tagad iekārtots vides informācijas centrs, apkārtne labiekārtota un sakopta.

SĒLIJAS NOVADU APVIENĪBAS VII TAUTAS MĀKSLAS SVĒTKI
SĒLIJA ROTĀ
29. jūnijs 2019. gads
JĒKABPILS NOVADA ĀBEĻU PAGASTS

Kopš Indriķa hronikā minētajiem sēļu laikiem, palikuši tikai pilskalni un senkapu uzkalniņi ar akmeņu gredzeniem apkārt. Padomju režīma gados novada bagātās kultūrvēsturiskās un etnogrāfiskās tradīcijas tikpat kā netika pieminētas, tikām piesaistīti te Latgalei, te Zemgalei. Pēdējos trīs gadu desmitos interese par Sēliju vai Augšzemi kā atsevišķu novadu atkal pieaugusi. 1989. gadā dibinātais Rīgas Sēļu klubs rosināja arī vietējos entuziastus, novadpētniekus un kultūras darbiniekus "celt gaismā" mūsu dižgarus, nozīmīgas dabas un kultūrvēsturiskās vietas. Jau vairākus gadus aktīvi sadarbojas septiņu novadu pašvaldības Sēlijas apvienībā, notikuši deviņi Sēlijas kongresi, septīto reizi izskanēs tautas amatierkolektīvu lielkoncerts "Sēlija rotā". Ir cēlusies mūsu pašapziņa, vēlme atjaunot piemiņas vietas, iekārtot tūrisma takas un objektus, dalīties savā bagātībā ar citiem.

Šodien, stāvot pie Sēlijas zaļi-balti-sarkanā karoga, izjūtam lepnumu un piederību savam dzimtajam novadam Latvijas teritorijā. Mums ikvienam jāvelta savs darbs un pūles, lai Sēlijas identitāte nepazustu Latvijas reģionu vidū, lai sava novada kultūrvēsturiskās vērtības nodotu nākamajām paaudzēm, lai ieinteresētu un motivētu jaunajiem cilvēkiem palikt savā dzimtajā pusē – strādāt, saglabāt, veidot un attīstīt.

Aivars Vanags
Jēkabpils novada pašvaldības priekšsēdētājs
Piedalījies svētkos arī kā dejotājs VPDK "Deldze" kopš 2014. gada

Cik atceros sevi, atceros Sēliju. Es visu savu dzīvi esmu saistījusi ar Sēliju. Pirmās bērnības atmiņas, pirmais septembris, jaunība un viss darba mūžs pavadīts vietā, kura izsenis daudzināta par piekto Latvijas novadu – Sēliju. Tas aizņem pavisam nelielu platību, tomēr tas ir ļoti skaists un bagāts.

Es esmu lepna, ka dzīvoju novadā, kurā katru rītu sveicinu sauli, kas ripo pāri lēzeniem pakalniem, atstarojoties Asares muižas parka seno koku lapotnē, Gārsenes pils vēsturiskajās vitrāžās vai jautri čalojošajā, rudajā Svētavotā Aknīstē. Es lepojos ar novada iedzīvotājiem. Tie ir cilvēki, kas dara paši un palīdz citiem, cilvēki, kas ir man līdzās ikdienā...

Vija Dzene
Aknīstes novada domes priekšsēdētāja

Šogad jau septīto reizi Jēkabpils novada Ābeļu estrādē sēļi vienosies kopīgā garaspēkā, izdziedot un izdejojot tautā iemīļotas, sirdij tuvas dziesmas un dejas, tautas mākslas baudītājos pulcējot tuvus un tālus viesus un draugus. Turpināsim kopīgi saglabāt un kopt Sēlijas kultūras mantojumu! Lai krāšņi svētki!

Guntis Libeks
Jaunjelgavas novada domes priekšsēdētājs
Piedalījies svētkos arī kā dejotājs VPDK "Atvars" kopš 2015. gada

Sēlijas Tautas mākslas svētki "Sēlija Rotā" ir tā diena gadā, kad mēs, septiņi Daugavas kreisā krasta novadi, vienojamies kopīgās dziesmās, dejās un tradīcijās. Novēlu, lai arī turpmākie svētku gadi būtu tikpat vareni, raženi un tradīcijām bagāti, lai šādi kopā mēs varam sanākt vēl ļoti daudzus gadus!

Alfons Žuks
Viesītes novada domes priekšsēdētājs

Jēkabpils novadam šogad ir liels gods uzņemt 7. Tautas mākslas svētkus "Sēlija rotā". Mēs esam lepni, ka Sēlijas novadi saviem spēkiem sarīkojuši svētkus Sēlijai, svētkus paši sev. Tā mēs darām savu novadu atpazīstamāku, liekam Sēlijas vārdam skanēt Latvijā un aiz tās robežām, stiprinām novada kultūrvēsturisko identitāti un piederības izjūtu šai vietai. Skatoties sēļu dižkoncertus, vienmēr esmu izjutis milzīgu saviļņojumu. Tās emociju un jautrības dzirkstis, ko spēj iedegt pasākuma dalībnieki, ir neatkārtojamas.

No sirds pateicos visiem, kas ieguldījuši savu darbu, lai šie svētki notiktu. Novēlu, lai svētku svinēšanas un kopā būšanas prieks arvien plaukst un vairojas!

Arvīds Kviesis
Sēlijas novadu apvienības priekšsēdētājs,
Neretas novada domes priekšsēdētājs

Sēlijas novadu apvienības sastāvā esošo septiņu novadu priekšsēdētāji pie VII Sēlijas Tautas mākslas svētku "Sēlija rotā" norises vietas – Jēkabpils novada Ābeļu pagasta estrādes. No kr.: S.Rāzna, V.Dzene, A.Kviesis, A.Vanags, I.Sproģe, G.Libeks, A.Žuks.

Mēs visi dzīvojam skaistos novados un nemainīgi esam iesakņojušies Sēlijā. Mēs stiprināmies sēliskajās tradīcijās un vērtībās, izkopjam tās, un lepojamies ar paaudzēs loloto dižo kultūrvēsturisko mantojumu.

Sēlija – tās ir mūsu saknes, mūsu senču balss...Un mūsu šodienas balsts.

Lai valstī plānotās administratīvi teritoriālās reformas vējš mūs neškeļ! Būsim spēka pilni un vienoti raudzīsimies nākotnē!

Stefans Rāzna
Ilūkstes novada pašvaldības domes priekšsēdētājs

"Nav laime tālumā jāmeklē. Liec ausi pie zemes, pie savas zemes, kurā tu esi ieaudzis un, kurai tu piederi, un klausies bez nepacietības, lēni, uzmanīgi; nāks tava baltā diena, ja ne šodien, tad rīt vai parīt, tikai drusku jāpagaida un pār purvu plīvojošās malduguntiņas nav jāuzskata par vadzvaigznēm." (Zenta Mauriņa)

Irēna Sproģe
Salas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja
Piedalījusies svētkos arī kā dziedātāja sieviešu vokālajā ansamblī "Belcanto" 2015. un 2016. gadā

29. jūnijā VII Sēlijas Tautas mākslas svētkus "Sēlija rotā" svinēsim Jēkabpils novadā

29. jūnijā Jēkabpils novada Ābeļu pagastā, gleznainā vietā pie Daugavas krasta, svinēsim nu jau 7. Sēlijas novadu apvienības Tautas mākslas svētkus "Sēlija rotā".

Svinības sāksies jau plkst. 14.00 pie Ābeļu pamatskolas, kur norisināsies Sēlijas novadu apvienības Mākslinieku plenērs un Sēlijas mākslinieku gleznu izstāde. Vienlaicīgi plkst. 14.00 Ābeļu pagasta "Jaunzemju" mājās tiks godināts novadnieks – rakstnieks Jānis Akuraters ar piemiņas mirkli "Tur zinu tevi, zeme senā".

Plkst. 15.00 pie Ābeļu skolas – amatnieku un mājražotāju tirgus atklāšana.

No plkst. 15.00 stadionā pie Ābeļu skolas Sēlijas novadu apvienības

Spied uz attēla, lai lasītu!

Iznācis Jēkabpils novada informatīvā izdevuma "Ļaudis un Darbi" jaunākais numurs un pielikums "Sēlija rotā".